

به نام خداوند جان و خرد

اخلاق اسلامی

مؤلف

الهه مایلی

تهران: ساکو

سرشناسه	مايلي، الهه، ۱۳۵۱-
عنوان و نام پديدآور	اخلاق اسلامي / مؤلف الهه مايلي.
مشخصات نشر	تهران، ساكو ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهري	۱۳۴ص.
شابك	۹۷۸-۶۰۰-۴۷۹-۰۶۳-۵
وضعيت فهرست‌نويسي	فيا
يادداشت	كتابنامه.
موضوع	اخلاق اسلامي - راهنماي آموزشي (عالي)
موضوع	Islamic ethics - Study and teaching (Higher)
رده - ي كنكره	۱۳۹۸ الف ۳/م ۱۶۵/۸ BP۲۴۷
رده بندي ديويي	۲۹۷/۶۱۰۷۶
شماره كتابشناخت	۵۶۰۶۴۵۵

www.naser-khatam.com

نام كتاب	اخلاق اسلامي :
مؤلف	الهه مايلي :
ناشر	ساكو :
چاپخانه	عطا :
سال نشر	۱۳۹۸ :
نوبت چاپ	اول :
شمارگان	۱۰۰۰ :
قيمت	۳۰،۰۰۰ تومان :
شابك	۹۷۸-۶۰۰-۴۷۹-۰۶۳-۵ :
	ISBN: 978-600-479-063-5

كليه حقوق مادي و معنوي اين اثر متعلق به انتشارات ساكو است.

دفتر مركزي: انقلاب، روبروي درب اصلي دانشگاه تهران، فيابان فخر رازي،

فيابان وميد نظري شرقي، پلاک ۶۱، واحد A21

مرکز فروش: ۶۶۴۹۰۷۲۵ - ۶۶۴۹۴۵۲۴

دفتر مركزي: ۶۶۹۵۶۰۴۸ - ۶۶۹۵۶۰۵۵

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار.....	۷

فصل ۱: کلیات

علم اخلاق.....	۱۰
معناشناسی اخلاق.....	۱۰
تعریف علم اخلاق از دیدگاههای مختلف.....	۱۱
اهمیت و جایگاه اخلاق.....	۱۲
اهمیت اخلاق در مراکز علمی.....	۱۴
نقش رهبری صاحبان دانش.....	۱۴
اخلاق مکمل دانش و تخصص.....	۱۴
لزوم بودن علم در دست عالمان اخلاق.....	۱۴
تاریخچه علم اخلاق اسلامی.....	۱۵
پشتوانه‌های اخلاق.....	۱۶
پشتوانه اقتصادی.....	۱۶
پشتوانه عقلی یا وجدانی.....	۱۸
پشتوانه شخصیت.....	۱۸
پشتوانه الهی.....	۲۰
رویکردهای مختلف در «علم اخلاق اسلامی».....	۲۳
اخلاق فیلسوفانه.....	۲۳
اخلاق عارفانه.....	۲۴
اخلاق نقلی.....	۲۵
خودآزمایی فصل اول.....	۲۶

فصل ۲: مبانی اخلاق اسلامی

هدف خلقت.....	۲۸
هدف خلقت از دیدگاه قرآن.....	۲۹
قرب به خدا.....	۲۹
عبادت راه رسیدن به قرب الهی.....	۳۰
اولین اثر عبادت تسلط بر خود.....	۳۱
تسلط بر قوه خیال.....	۳۱

۳۱.....	بی‌نیاز شدن روح از بدن
۳۲.....	قدرت بر تصرف در بدن و دنیای بیرون
۳۵.....	مراتب و درجات قرب به خدا
۳۵.....	خودشناسی
۳۵.....	ابعاد وجودی انسان و جاودانگی او
۳۹.....	آزادی و اختیار
۳۹.....	مفهوم آزادی و اختیار
۴۲.....	نشانه‌های اختیار در قرآن
۴۳.....	عقیده
۴۳.....	نقش عهده در شخصیت انسان
۴۵.....	نقش عمل در شخصیت انسان
۴۵.....	ایمان
۴۶.....	رابطه عمل با ایمان
۴۸.....	خودآزمایی فصل دوم

فصل ۳: فضایل و رذایل اخلاقی

۵۰.....	فضایل و رذایل اخلاقی
۵۰.....	اصول اخلاقی
۵۲.....	فضایل اخلاقی
۵۳.....	محبت
۵۳.....	مراتب محبت
۵۴.....	محبت به خداوند
۵۴.....	قرآن و محبت انسان به خدا
۵۶.....	راههای تحصیل محبت خدا
۵۶.....	محبت به اولیاء الله
۵۹.....	توکل
۵۹.....	توکل در قرآن
۶۰.....	مفهوم توکل
۶۱.....	توکل از دیدگاه استاد علامه طباطبائی
۶۲.....	فیض الهی و مددهای غیبی
۶۴.....	آثار توکل در روایات
۶۵.....	قناعت

۶۶	آیاتی در زمینه قناعت
۶۶	سعادت و قناعت
۶۷	یاد مرگ
۶۸	اهمیت یاد مرگ
۶۹	آثار یاد مرگ
۷۳	تفکر
۷۴	اهمیت اندیشه و تفکر در اسلام
۷۴	آیات مربوط به تذکر
۷۵	روایات مربوط به تذکر
۷۵	نکاتی پیرامون تفکر
۷۷	اخلاص
۷۷	قرآن و اخلاص
۸۰	اسباب و عوامل خلوص
۸۰	آثار و فواید اخلاص
۸۱	خوف و رجا
۸۳	بهترین خوف
۸۴	آیات
۸۴	روایات
۸۵	امید
۸۶	ارزش امید
۸۷	آفات امیدواری
۸۸	مناسبات بیم و امید
۸۹	ردایل اخلاقی
۹۱	اسراف و تبذیر
۹۲	فرق میان تبذیر و اسراف
۹۳	دنیاگرایی
۹۴	نظر دین درباره دنیا
۹۴	تفسیر غلط از زهد و ترک دنیا
۹۵	زهد در قرآن
۹۶	مذموم بودن علاقه به دنیا
۹۷	راه حل ها
۹۸	منطق قرآن

۱۰۰	 اخلاق و دنیاپرستی
۱۰۲	 هوای نفس
۱۰۳	 هوای نفس در قرآن
۱۰۴	 معنای نفس
۱۰۵	 علت خوب یا بد بودن نفس
۱۰۷	 ضابطه کلی در پیروی از هوای نفس
۱۰۸	 عقل
۱۰۸	 هوای نفس مانع ایمان‌آوری
۱۰۸	 راه مبارزه با هوای نفس
۱۱۰	 شیطان
۱۱۰	 کارهای شیطان
۱۱۱	 شیطان و هوای نفس
۱۱۳	 غرور
۱۱۴	 غرور در قرآن
۱۱۶	 نکوهش غرور در روایات
۱۱۷	 آثار و پیامدهای فردی و اجتماعی غرور
۱۱۸	 ریا
۱۱۹	 حرمت ریا در آیات
۱۲۰	 حرمت ریا در روایات
۱۲۱	 علت و عوامل ریا
۱۲۲	 غیبت و حرمت آن
۱۲۴	 مفهوم غیبت
۱۲۴	 علل و اسباب غیبت
۱۲۵	 شنونده غیبت
۱۲۶	 مضرات غیبت
۱۲۷	 حسد
۱۲۸	 علل پیدایش حسد
۱۲۹	 زیان‌های حسد
۱۳۰	 تقویت عقل و ایمان
۱۳۲	 خودآزمایی فصل سوم
۱۳۳	 کتابنامه

پیشگفتار

مسلم است انسان می‌تواند با توجه به فطرت پاک انسانی و وجدان اخلاقی خود، فضایل و رذایل اخلاقی را بشناسد، اما برای رسیدن به مقام انسانیت و درک مسائل اخلاقی نیازمند معلم و تربیت است.

بی‌شک انسان در عصر حاضر با بحران‌های اخلاقی مواجه است. تمام این بحران‌های اخلاقی ناشی از غفلت انسان در ساحت‌های غیر مادی و فضایل فطری او می‌باشد و عدم توجه انسان به خداوند و تعالیم پیامبران الهی، راه خروج از این بحران‌ها را با مشکل مواجه کرده است؛ بنابراین انسان با توجه به این بحران‌های اخلاقی و گسترش رذایل اخلاقی نیازمند این است که در گرو تکامل اخلاقی خود که برگرفته از تعالیم الهی است بداند. چنانکه پیامبر گرامی اسلام (ص) می‌فرماید: «من برانگیخته شده‌ام تا مکارم اخلاق را به اوج برسانم»^۱

پس اهمیت اخلاق به قدری است که سرنوشت کامل انسان در گرو فضایل اوست. به هر حال علم اخلاق مورد توجه جدی اندیشمندان قرار گرفته است و آثار فراوانی را در مورد آن پدید آورده‌اند. نگاهی گذرا به تاریخ اخلاق جایگاه و اهمیت علم اخلاق را مشخص می‌کند.

از آنجا که تدریس کتاب‌های سنگین اخلاق اسلامی در یک نیمسال تحصیلی میسر نخواهد بود به پیشنهاد بعضی از اساتید بزرگوار، کتاب حاضر در سه فصل؛ کلیات، مبانی اخلاق اسلامی، فضایل و رذایل اخلاقی، در حجم کم، مفید و قابل استفاده در یک ترم دانشگاهی گردآوری شده است.

ضمن تقدیر از همکاران انتشارات ساکو بابت تلاش‌هایشان در چاپ این اثر، امیدوار هستم که اساتید محترم و دانشجویان عزیز، برای بهتر شدن محتوای کتاب در چاپ‌های بعدی انتقادات و پیشنهادهای خود را به آدرس الکترونیکی ذیل ارسال کنند.

الهه مایلی elahemayeli@yahoo.com

بهار ۱۳۹۸